

Μνήμη του Αγίου Εθνοϊερομάρτυρος Χρυσοστόμου στη Νέα Σμύρνη

[Μητροπολιτικό Έργο](#) / [Ι.Μ. Νέας Σμύρνης](#)

Τρισαρχιερατική Θεία Λειτουργία τελέσθηκε το πρωί της Κυριακής προ της Υψώσεως, 11 Σεπτεμβρίου 2022, στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό της Αγίας Φωτεινής Νέας Σμύρνης, επί τη ιερά μνήμη του Αγίου Εθνοϊερομάρτυρος Χρυσοστόμου, Μητροπολίτου Σμύρνης και των συν αυτώ αναιρεθέντων Μαρτύρων κατά την Μικρασιατική Καταστροφή.

Της Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύρου κ. Δωρόθεος Β' συνιερουργούντων του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νέας Σμύρνης, του και προσκαλέσαντος τους Αρχιερείς, κ. Συμεών και του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Ωρεών και Αρχιγραμματέως της Ιεράς Συνόδου κ. Φιλοθέου.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Συμεών, προ του πέρατος της Θείας Λειτουργίας, προέτρεψε τους πιστούς να διαβάσουν ιστορικά κείμενα, σχετικά με τα γεγονότα που, πριν 100 χρόνια, οδήγησαν στη Μικρασιατική

Καταστροφή και τον ξεριζωμό του Ελληνισμού από τις πολυαιώνιες εστίες του στην Ιωνική γη, επισημαίνοντας ότι ο Ελληνισμός, όταν είχε ομόνοια και εθνική ομοψυχία μεγαλούργησε, όποτε, όμως, κυριάρχησε διχόνοια και διχασμός ο Ελληνισμός αντιμετώπισε μεγάλες καταστροφές.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, οι Αρχιερείς επεσκέφθησαν το ψηφιακό Μουσείο Εθνικής Μνήμης του Δήμου Νέας Σμύρνης, όπου παρουσιάζονται στοιχεία και πληροφορίες της Σμύρνης, του «άνθους της Ανατολής», όπως προσφυέστατα χαρακτηρίστηκε!

Αντί κηρύγματος, αναγνώστηκε η Συνοδική Εγκύκλιος που είχε ως θέμα της την «Συμπλήρωση εκατό ετών από τη Μικρασιατική Καταστροφή», η οποία και παρατίθεται ακολούθως:

«Γίνου πιστός ἄχρι θανάτου

καί δώσω σοι τόν στέφανον τῆς ζωῆς»

(Ἀποκάλυψις Ἰωάννου, Β´ 10)

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Τήν Κυριακή πρό τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ καί μέσα στό σταυραναστάσιμο κλῖμα αὐτῆς, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει ὀρίσει νά τιμῶνται οἱ Ἅγιοι μάρτυρες ἱεράρχες καί λοιποί κληρικοί, οἱ ὁποῖοι βρῆκαν μαρτυρικό θάνατο στή Μικρά Ἀσία καί στόν Πόντο κατά τή διάρκεια τοῦ διωγμοῦ τῶν Ἑλλήνων κατοίκων. Ἡ ἀπόδοση τῆς ὀφειλομένης τιμῆς στή μνήμη τους ἐφέτος συμπίπτει μάλιστα μέ τή συμπλήρωση ἐκατό ἐτῶν ἀπό τή Μικρασιατική Καταστροφή τοῦ 1922.

Γίνεται, επομένως, για όλους μας ή ημέρα αυτή άφορμή περισυλλογής, στοχασμοῦ καί δημιουργικοῦ προβληματισμοῦ, καθώς καλούμαστε νά διδαχθοῦμε ἀπό τή γενναία στάση τῶν Ἁγίων ἐθνοῖερομαρτύρων, νά ἀναδείξουμε τόν Ἑλληνορθόδοξο Πολιτισμό τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τοῦ Πόντου καί τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης καί νά θαυμάσουμε τή θέληση γιά πρόοδο καί ἀναδημιουργία, τήν ὁποία ἐπέδειξαν οἱ πρόσφυγες τοῦ 1922-1924 μέ τόν ἐρχομό τους στήν κυρίως Ἑλλάδα.

Τιμοῦμε σήμερα κατά πρῶτον τόν Ἅγιο ἐθνοῖερομάρτυρα Χρυσόστομο Σμύρνης, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησε μέ ἀφοσίωση καί αὐταπάρνηση τήν Ἐκκλησία καί τό Γένος, ἀρχικά ὡς Μητροπολίτης Δράμας καί Ζιχνῶν καί ὕστερα ὡς Μητροπολίτης Σμύρνης. Συχνά τοῦ προτάθηκε νά διαφύγει, ἀλλά ἡ σταθερή ἀπάντησή του ἦταν: «ἡ θέση μου εἶναι κοντά στό ποίμνιό μου». Παρέμεινε ἔτσι μέχρι τέλους στόν τόπο τοῦ καθήκοντος καί τοῦ μαρτυρίου γιά νά στηρίξει τό ποίμνιό του, φανεῖς «πιστός ἄχρι θανάτου», ὅπως συμβουλεύει ὁ Θεός τόν ἄγγελο (ἐπίσκοπο) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σμύρνης στήν Ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννου (Β´ 10). Τελικῶς κατακρεουργήθηκε ἀπό τόν μαινόμενο τουρκικό ὄχλο καί τό πάντιμο λείψανό του δέν βρέθηκε ποτέ.

Ἐπίσης, τιμοῦμε τίς ἁγιασμένες καί μαρτυρικές μορφές τῶν Μητροπολιτῶν Ἰκονίου Προκοπίου, Μοσχονησίων Ἀμβροσίου καί Κυδωνιῶν Γρηγορίου. Τιμοῦμε σήμερα τούς Ἁγίους ἐθνοῖερομάρτυρες τοῦ Ποντιακοῦ Ἀγώνα, ὅπως τόν Ἐπίσκοπο Ζήλων Εὐθύμιο καί τόν Ἀρχιμανδρίτη Πλάτωνα Αἰβαζίδη. Τιμοῦμε τόν Ἀρχιμανδρίτη Ἰάκωβο Ἀρχαντζικάκη, τόν ὁποῖον πετάλωσαν καί σταύρωσαν οἱ διῶκτες του στόν Βουτζᾶ, προάστειο τῆς Σμύρνης. Πεντακόσιοι καί πλέον Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι κληρικοί μαρτύρησαν γιά τήν Πίστη καί τήν Πατρίδα στήν αἵματοβαμμένη γῆ τῆς Μικρασίας καί τοῦ Πόντου.

Συγχρόνως, αναδεικνύουμε και προβάλλουμε την ιστορική μνήμη και την αλήθεια, ή οποία ελευθερώνει. Για να γνωρίζουν οι νεώτερες γενιές ότι επί πολλούς αιώνες ή ευρύτερη Μικρά Ασία, από τό Αίγαίο έως τόν Εύφρατη και από τόν Εύξεινο Πόντο μέχρι τή θάλασσα τής Κιλικίας, υπήρξε λίκνο Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ και Ὁρθόδοξης Χριστιανικῆς Παραδόσεως. Μνημονεύουμε ένδεικτικῶς τούς ἀρχαίους Ἴωνες φιλοσόφους, τίς περιοδεῖς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στή Μικρά Ασία, τίς Οἰκουμενικές Συνόδους, τούς Ἁγίους πού ἔζησαν, δίδαξαν ή και μαρτύρησαν ἐκεῖ, τούς Καππαδόκες Πατέρες, τίς Αὐτοκρατορίες τής Νίκαιας και τής Τραπεζούντας, τά ἑλληνικά σχολεῖα τοῦ 18ου και 19ου αἰῶνα στή Σμύρνη και σέ ἄλλες πόλεις.

Συγκλονίζει ἀσφαλῶς ή Γενοκτονία τοῦ Ἑλληνισμοῦ τής Ἀνατολῆς, ή οποία ἄρχισε τό 1914 και ὁλοκληρώθηκε τό 1923. Δέν ἦταν μία ἀπάντηση τῶν Τούρκων στήν ἀποβίβαση τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ στίς 2 Μαΐου 1919. Ἦταν μία προσχεδιασμένη ἀπό τούς Νεοτούρκους γενοκτονία για να ἐκκαθαρισθεῖ ή περιοχή τής τότε Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἀπό τίς Χριστιανικές κοινότητες και κυρίως τούς Ἑλληνες και τούς Ἀρμένιους.

Εἶναι πραγματικά πολυάριθμοι οἱ Ἕλληνες πού ξεριζώθηκαν ἀπό τά ἁγιασμένα και πατρογονικά χώματα τής καθ' ήμᾶς Ἀνατολῆς. Ὅμως, ποτέ δέν ἀπελπίσθηκαν. Ἦλπισαν και ἐργάσθηκαν για μία νέα ἀρχή και ἕνα καλύτερο μέλλον μέ πίστη στόν Θεό και τά κατάφεραν. Ἀντλοῦμε διδάγματα ἀπό τή Χριστιανική εὐλάβεια, τήν ἐργατικότητα και τή διάθεση ἀναγεννήσεως, τίς ὁποῖες ἐπέδειξαν οἱ ἀδελφοί μας Ὁρθόδοξοι Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι ἦλθαν ὡς πρόσφυγες ἀπό ὅλα τά σημεῖα τής Μικρᾶς Ἀσίας, τοῦ Πόντου και τής Ἀνατολικῆς Θράκης. Τούς τιμοῦμε διότι συνέβαλαν δημιουργικά στή διαμόρφωση τής Νεοελληνικῆς κοινωνίας. Τούς εὐχαριστοῦμε διότι ἔφεραν μαζί τους λείψανα Ἁγίων, ὅπως τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσσου στό Νέο Προκόπιο Εὐβοίας, και θαυματουργές ἱερές εἰκόνες, ὅπως τής Παναγίας Σουμελά, μεταδίδοντας «ὁσμήν εὐωδίας πνευματικῆς» στή μητέρα πατρίδα.

Θυμόμαστε τά γεγονότα χωρίς ἐκδικητικότητα, χωρίς φανατισμό. Διδάσκουμε τήν Ἱστορία για να μήν ἐπαναληφθεῖ ὁποιαδήποτε γενοκτονία. Μιλοῦμε στά παιδιά μας για τίς συνέπειες τοῦ Διχασμοῦ και τής Διχόνοιας, προσευχόμαστε και ἐργαζόμαστε για να ὑπάρχει ἐθνική ὁμοψυχία.

Σέ αὐτήν τήν ἐπέτειο, ἐπικαλούμαστε τίς πρεσβεῖες τῶν Ἀγίων τῆς Μικρασίας, ἀπό τοῦ Ἀγίου Πολυκάρπου Σμύρνης τοῦ 2ου αἰῶνα μέχρι τοῦ Ἀγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης. Ὑποκλινόμαστε εὐλαβικά στήν ἱερή μνήμη τῶν πατέρων καί τῶν μητέρων μας, πού θανατώθηκαν ἢ ἐξαναγκάσθηκαν νά πάρουν τόν δρόμο τῆς προσφυγιάς κατά τή διάρκεια τῆς Γενοκτονίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη τῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων φονευθέντων καί ἐκτοπισθέντων, ἀγνοουμένων καί ξεριζωμένων προγόνων μας. Ἄς ἀναπαύει Κύριος ὁ Θεός καί τίς ψυχές τῶν στρατιωτῶν μας, πού ἔπесαν ἡρωϊκῶς μαχόμενοι κατά τή Μικρασιατική Ἐκστρατεία τοῦ 1919-1922».

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καί ἀγάπης

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

καί τά μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱεραῆς Συνόδου

